

SP 2 Globalisaatio ja osaamisen kysynnän muutos

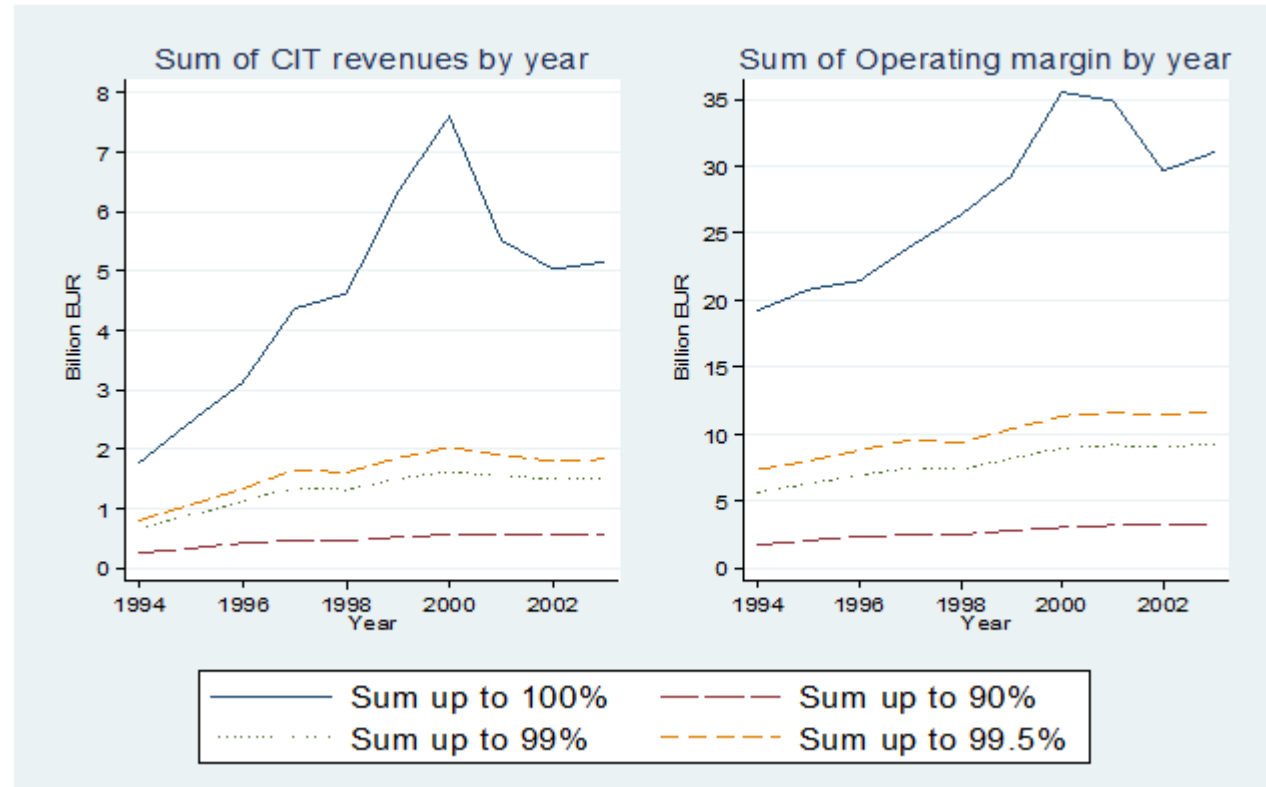
Tuomas Kosonen, Palkansaajien tutkimuslaitos

Yhteistyössä: David Autor, Matti Sarvimäki ja Marko Terviö

Taustaa: Yritysten voittojakauma

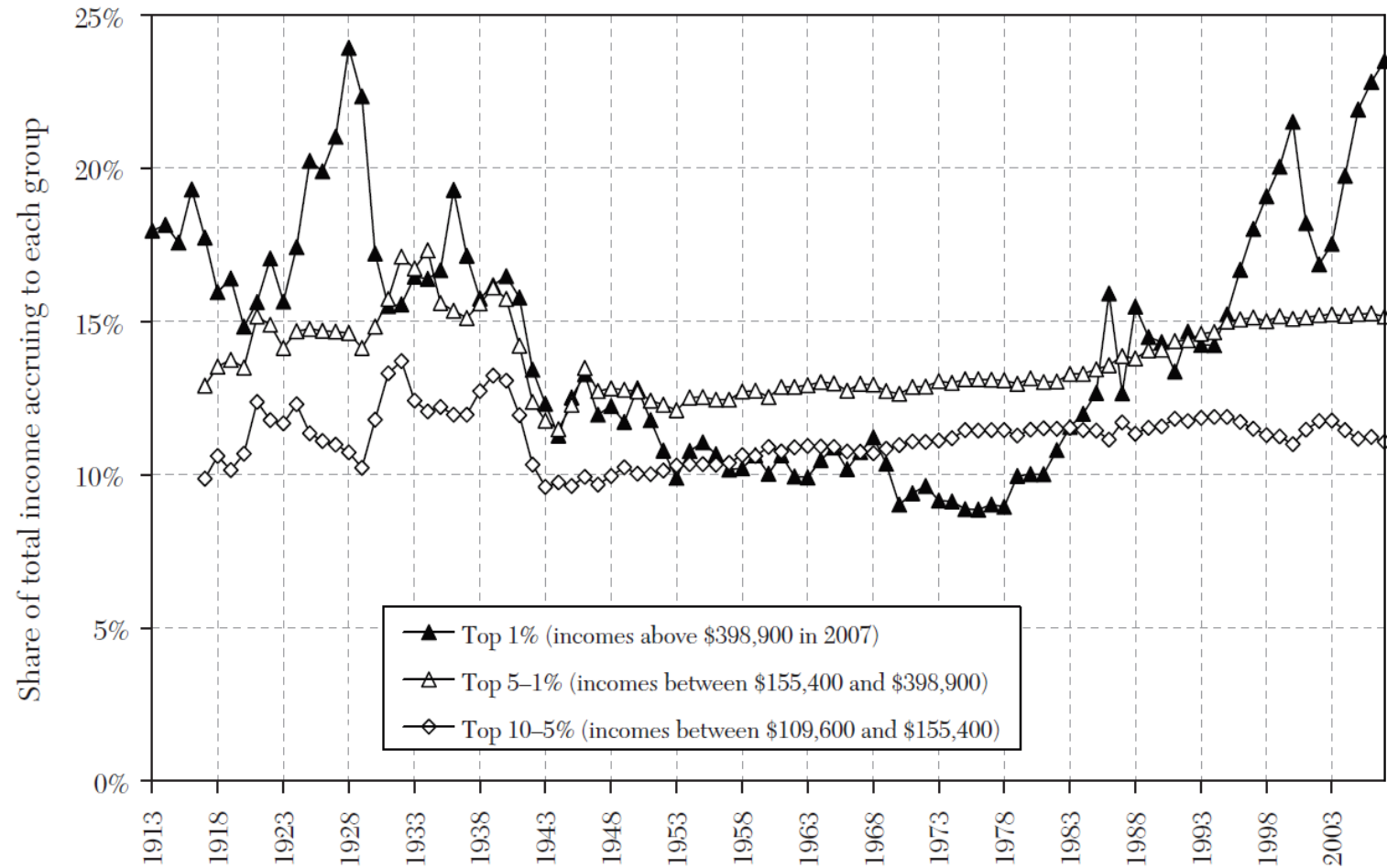
- Yritysten voitot Suomessa lisääntyivät 1990-luvun lopulla voittojakauman yläpäässä paljon enemmän kuin muualla
- Tämä kehitys kuvastaa voimakkaita muutoksia sektoreiden ja yritysten välillä
  - Osatekijänä tässä saattaa olla lisääntynyt kansainvälistyminen

Lähde: Kosonen, 2007 VATT DP

Taustaa: Tulojakauman muutokset

- Kansainvälisesti tulojakaumat ovat eriytyneet niin, että ylimmät tulot ovat kasvaneet muita nopeammin

Lähde: Atkinson, Piketty ja Saez 2011 (JEL)

Taustaa: Tulojakauman muutokset

- Myös Suomessa tapahtui näin, erityisesti 1990-luvun puolivälin jälkeen

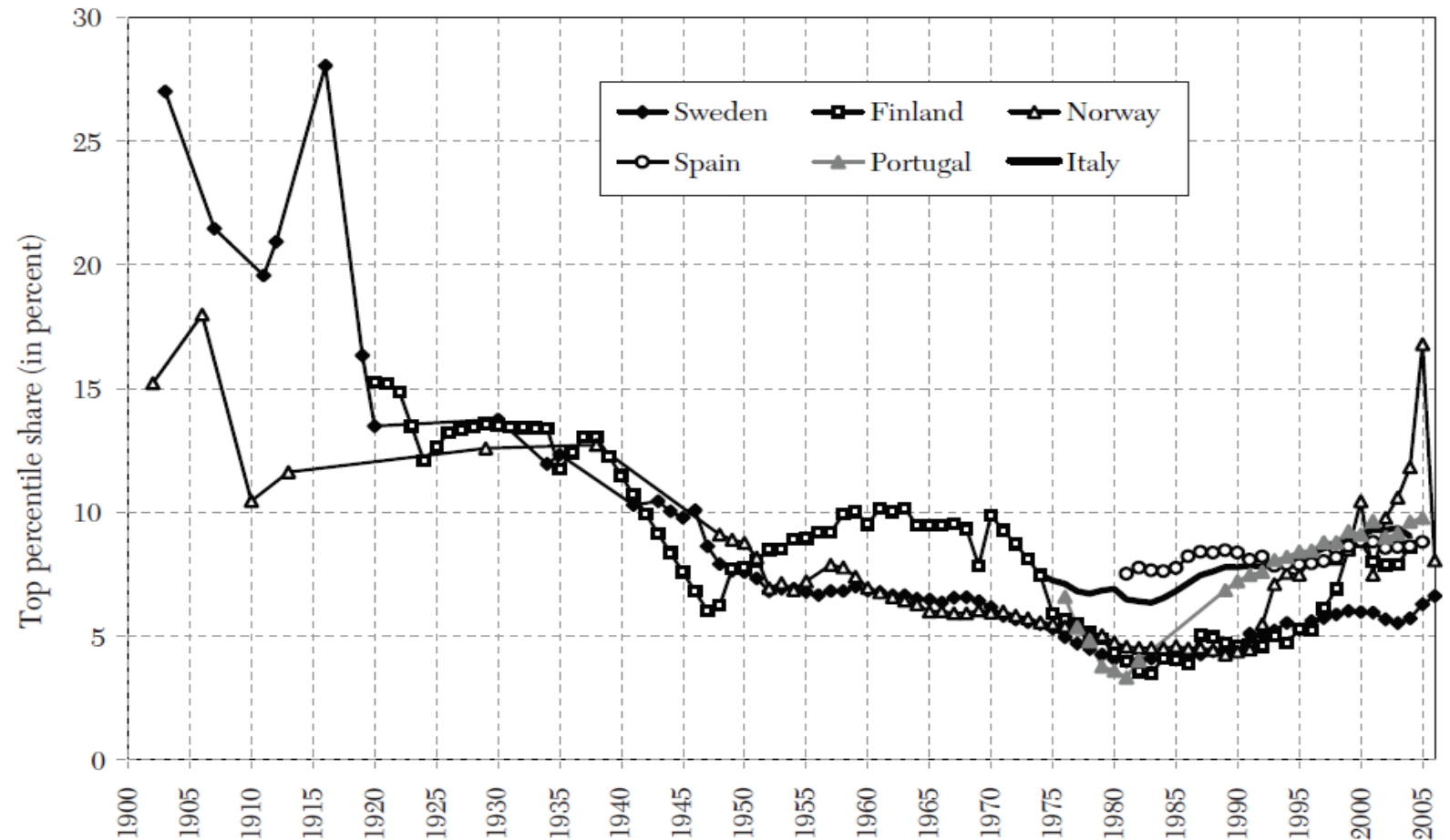
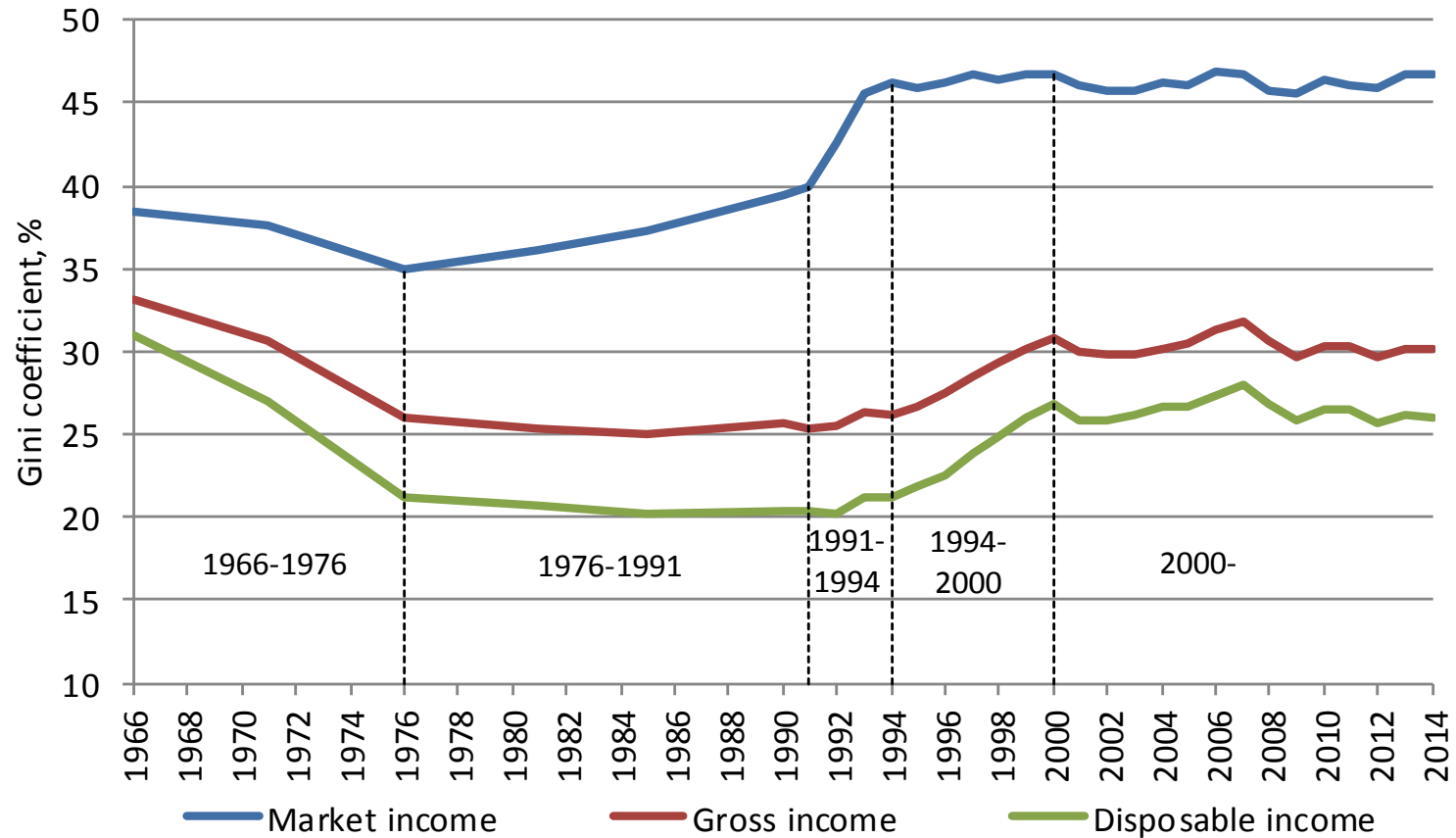

Figure 10. Top 1 Percent Share: Nordic and Southern Europe (U/L-shaped), 1900–2006

Source: Atkinson and Picketty (2007, 2010).

Taustaa: Tulojakauman muutokset

Phases of inequality in Finland (Marja Riihelä, 2016)

Menetelmistä

- Yhdistetään yritysten ja työntekijöiden kehitystä kuvaavia tietoja
  - Ei mahdollista esim. USA:laisella aineistolla
- Haaste selvittää mikä vaikuttaa yritysten voittojakauman muutokseen
  - Yksi mahdollisuus on hyödyntää tiettyjä reformeja Suomessa 1990-luvun alussa
  - Joka tapauksessa selvää, että Suomen talous kansainvälistyi tällä periodilla aiempaa selvästi nopeammin

Tutkimuskirjallisuus

- Tulojakauman eriarvoisuuden kasvun selityksiä kirjallisuudessa
  - Verotus (Atkinson, Piketty ja Saez 2011)
  - Koulutuksen lisääntyminen ja muut työvoiman osaamismuutokset (Katz ja Murphy, 1992, Card ja Lemieux, 2001 ja Autor, 2014)
  - Yritysten voittojen lisääntyminen johtaa yritysten parhaimpien työntekijöiden (johtajien) kompensaaation lisääntymiseen ilman että sillä on tekemistä työntekijöiden kykyjen muutoksen kanssa (esim. Terviö, 2008)

Tutkimuskysymyksiä

- Miten yritysten ja palkansaajien voitto- ja tulojakaumat ovat tarkkaan ottaen kehittyneet?
  - Eri sektoreilla erikseen
- Onko tulojakauman kasvu yhteydessä yritysten voittoihin?
- Kaksi tutkimushypoteesia tulojakauman kasvulle:
  1. Selittyy työntekijöiden tuottavuuden kasvulla (eli koulutuksen muutokset)
  2. Selittyy sillä, että tuottavammat yritykset palkitsevat parhaat työntekijänsä (johtajansa) aiempaa avokätisemmin